

Ugdymo rezultatai. Veiklos kryptys pasiekimams gerinti

Dr. Rita Dukynaitė

Kaunas

2017-08-29

Reformų ir mokymo tempas turi palikti laiko prasmėms suvokti

Albrecht Dürer, 1471–1528
Autoportretas

- „*Didelis tempas pradangina prasmes*“ (Diureris)
- Permainų tempas sukelia depresijas ir savižudybes (psichologinių tyrimų išvados)

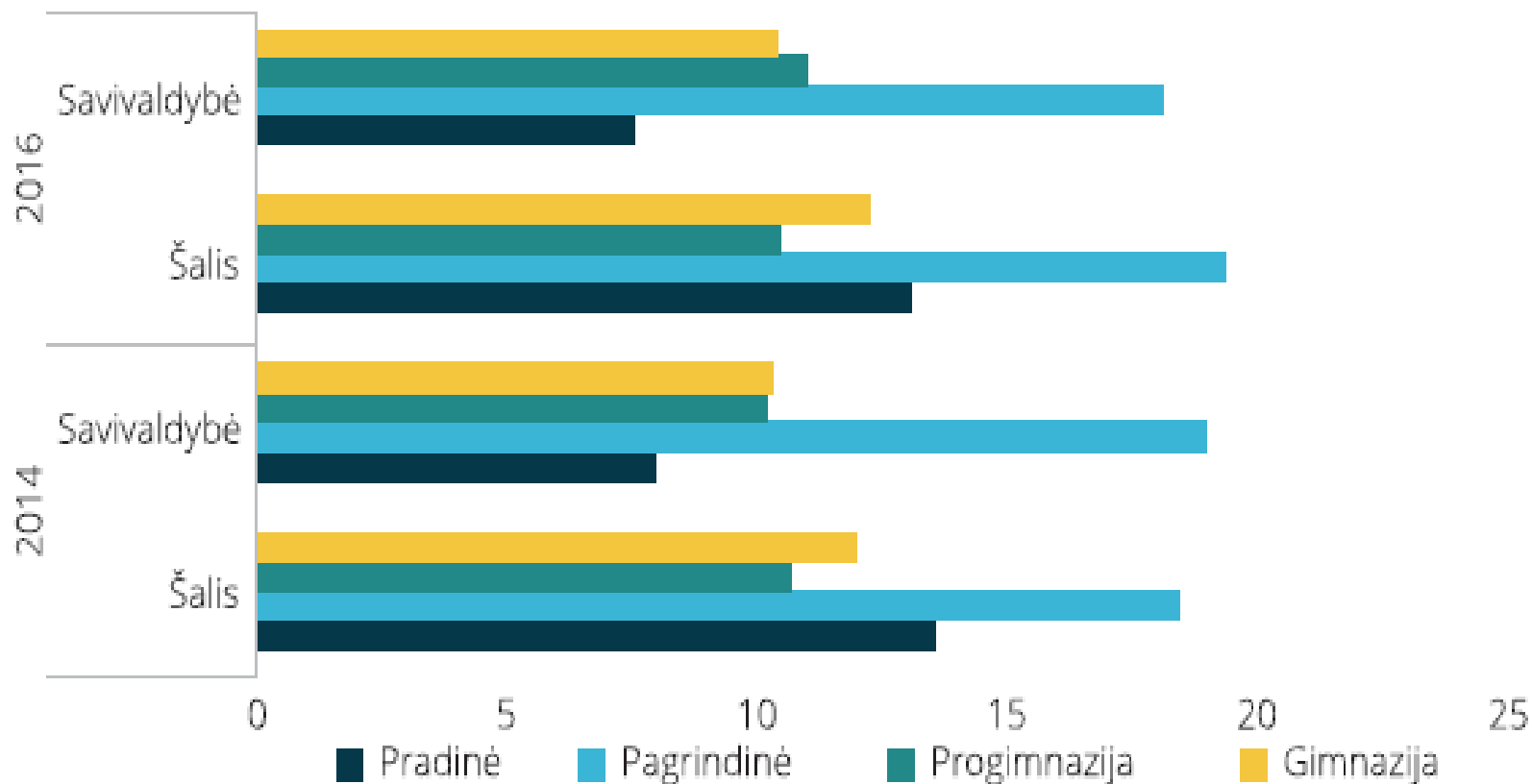
Ar numatome savo perspektyvą?

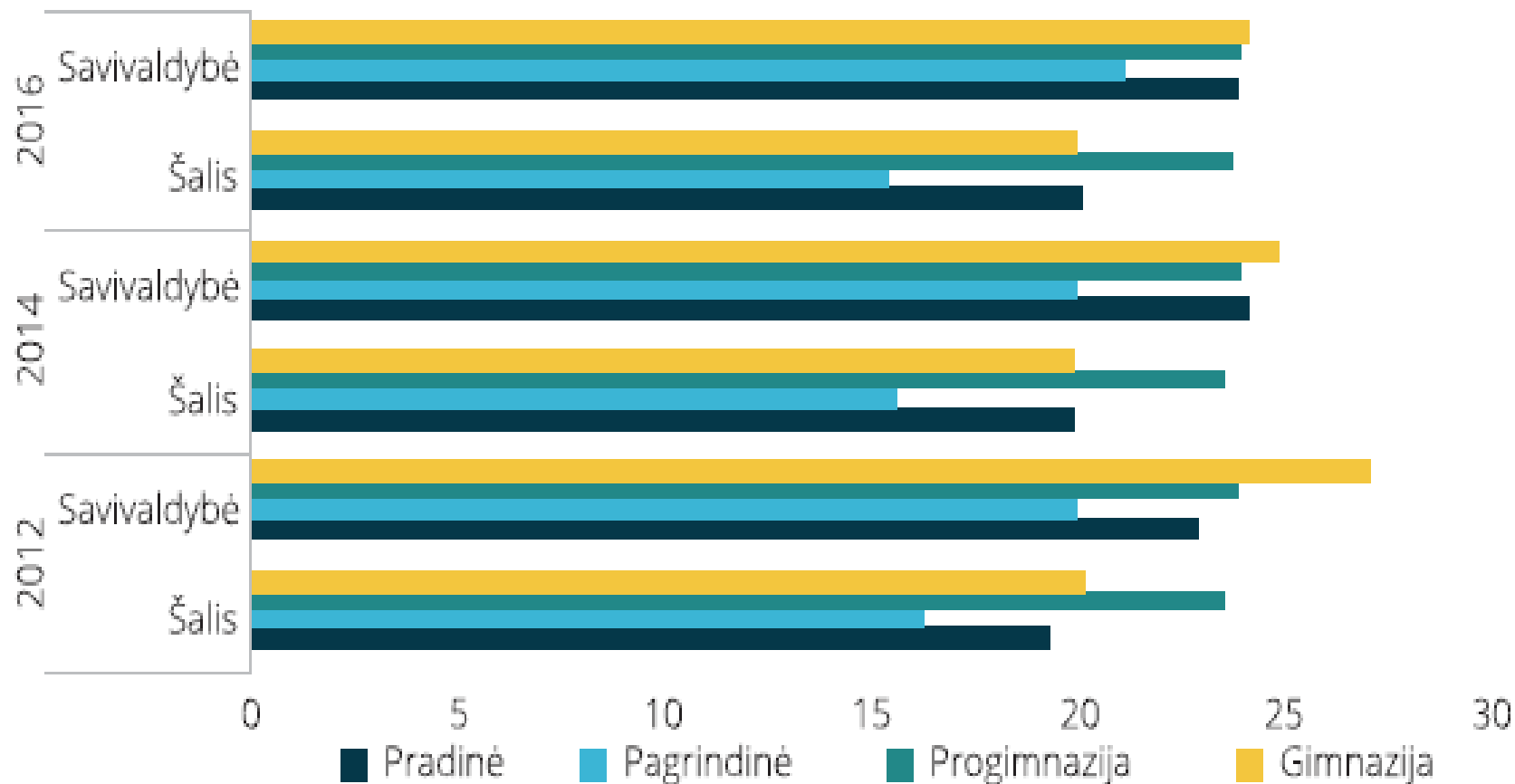
Aiškiaregystė (La Clairvoyance) (1936)

René Magritte (1898–1967)

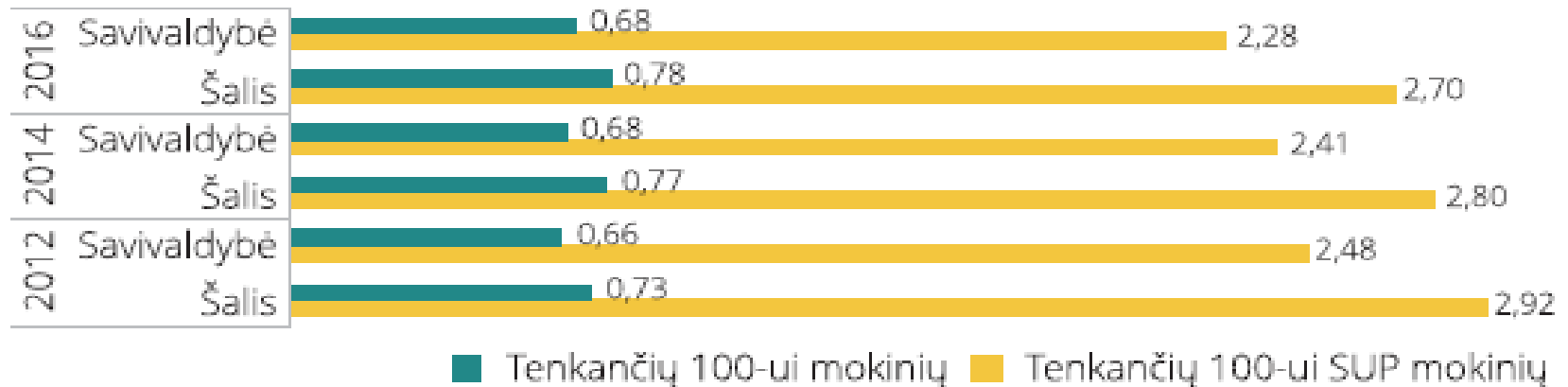
Mokyklos patalpų plotas (kv. m), tenkantis 1 mokiniui

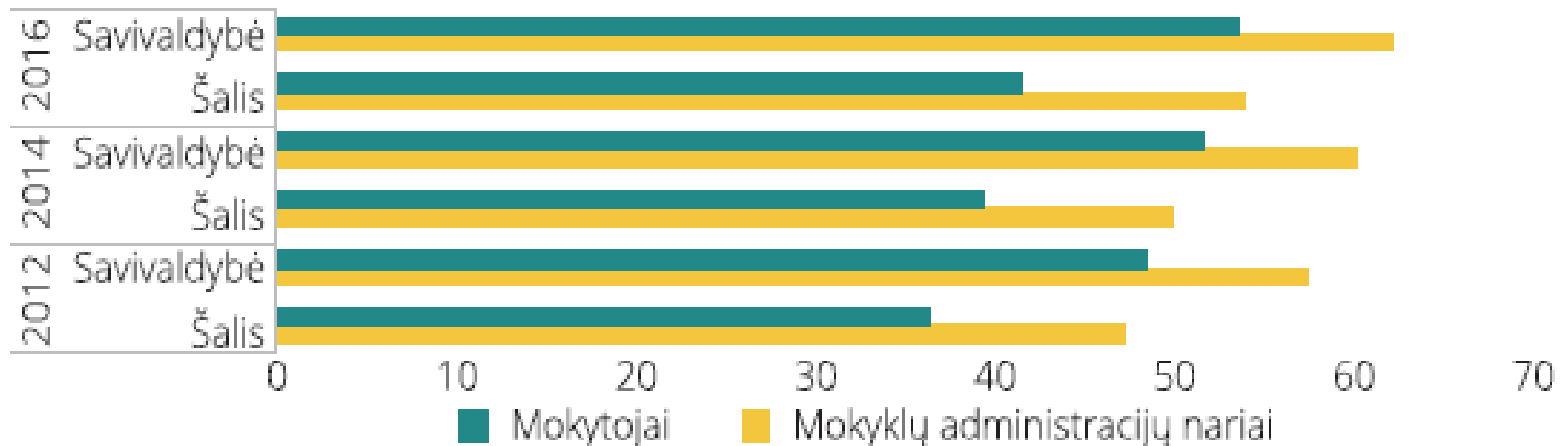
Vidutinis klasės komplekto dydis bendrosiose mokyklose pagal mokyklų tipus

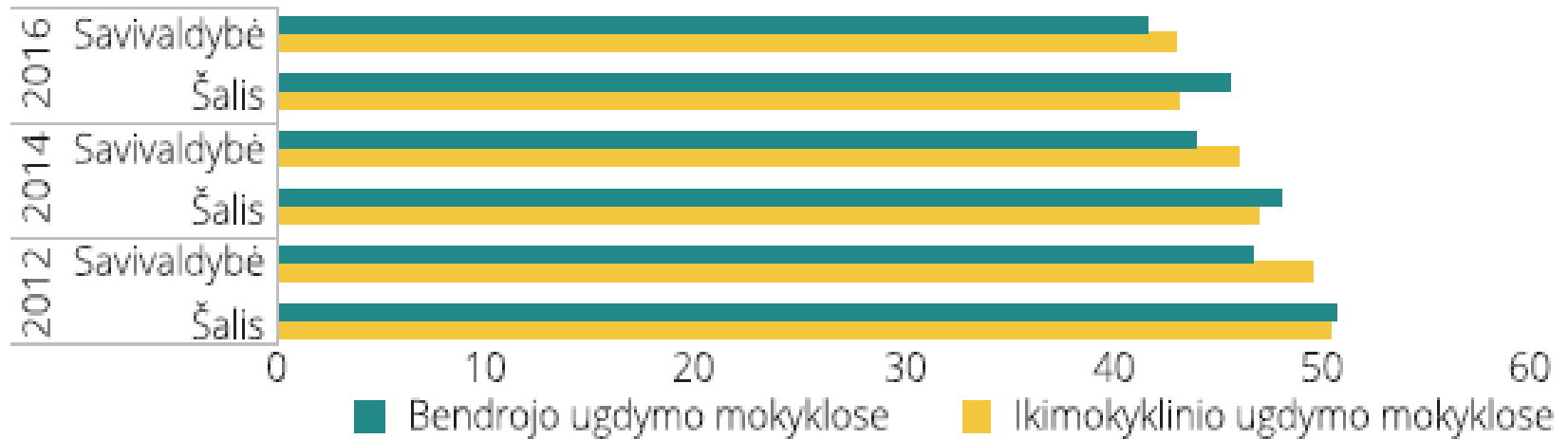
Pagalbos mokiniui specialistų skaičius

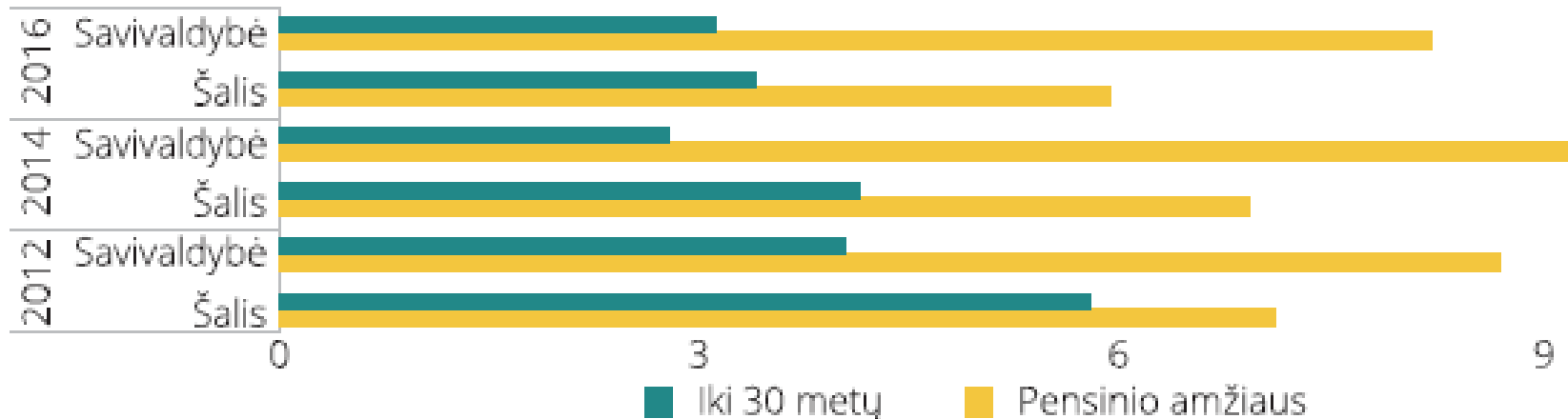
Aukštos kvalifikacijos pedagogų dalis (proc.)

30–49 metų mokytojų dalis (proc.)

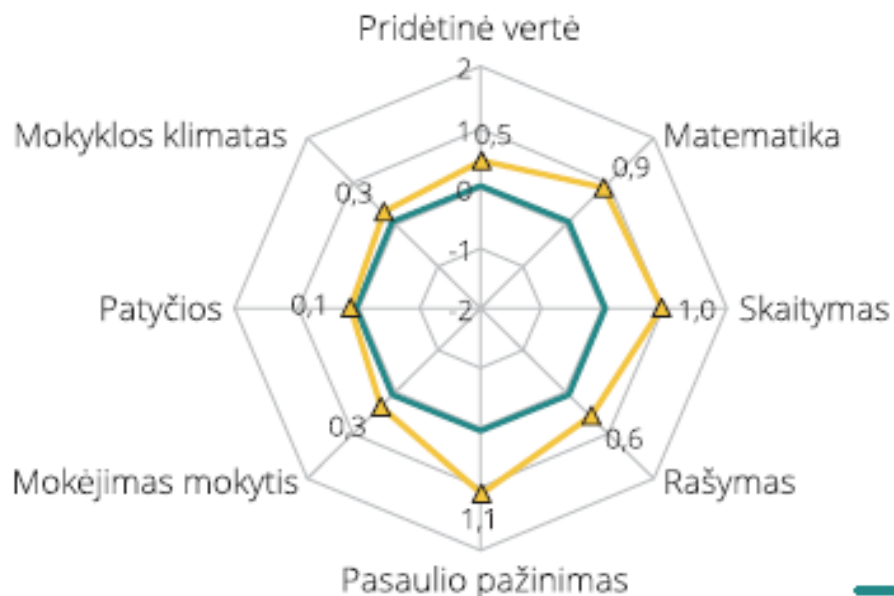

Jauniausių ir vyriausių mokytojų dalis (proc.)

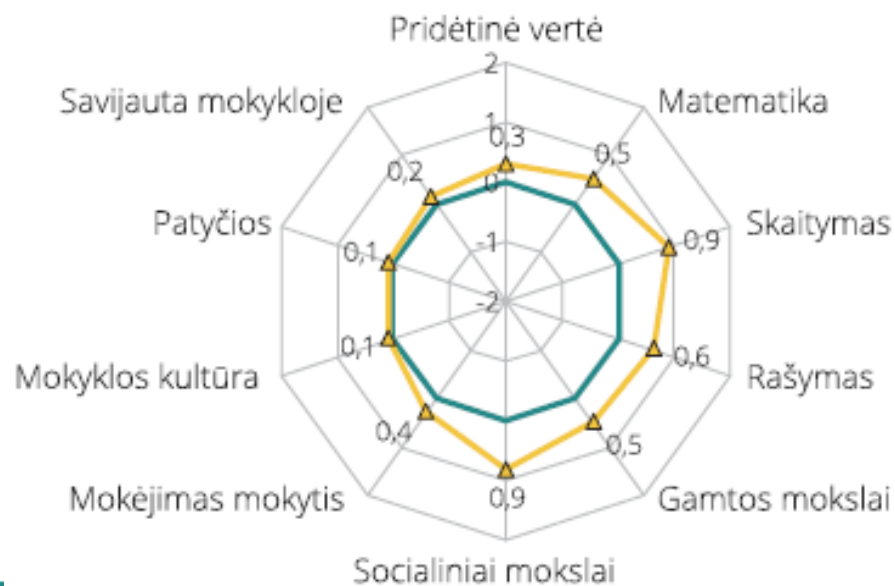

Standartizuoti testai

4 klasė

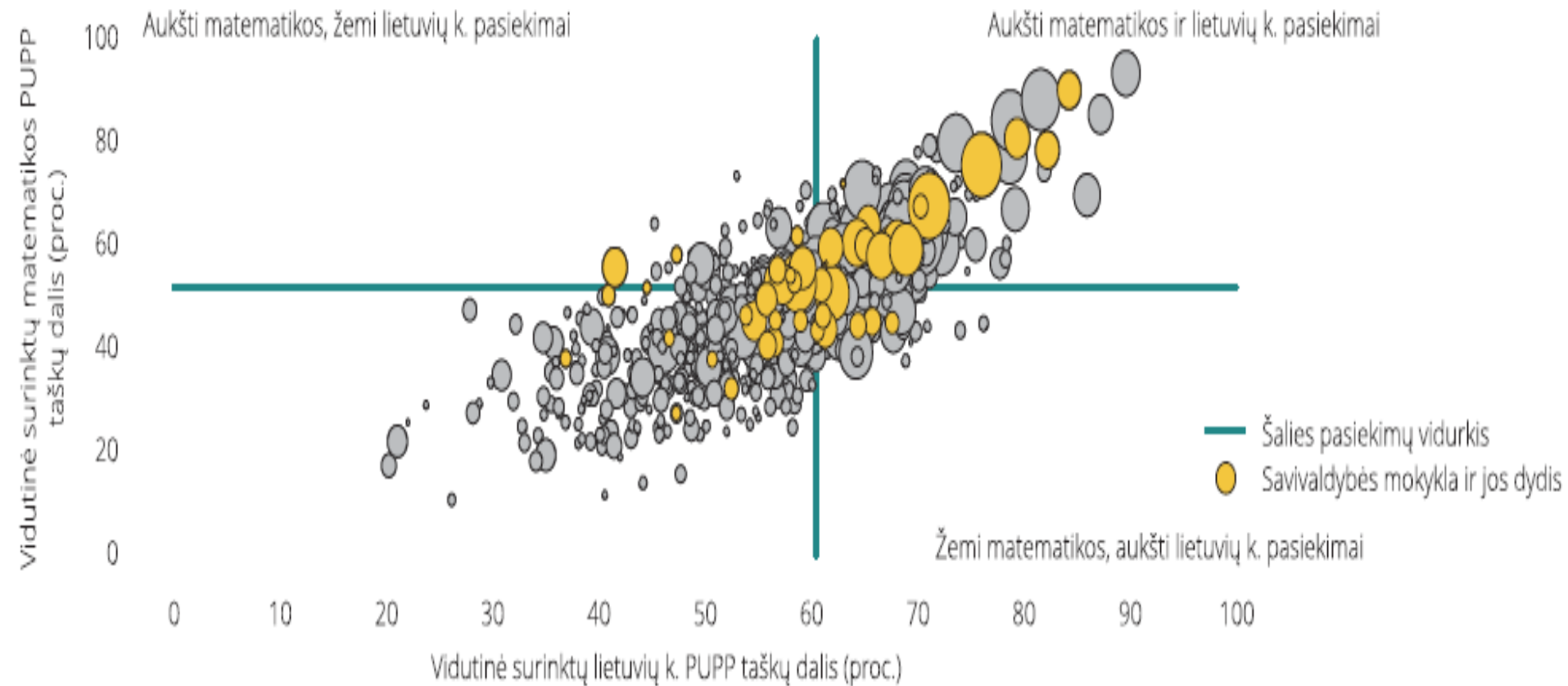
8 klasė

— Šalies

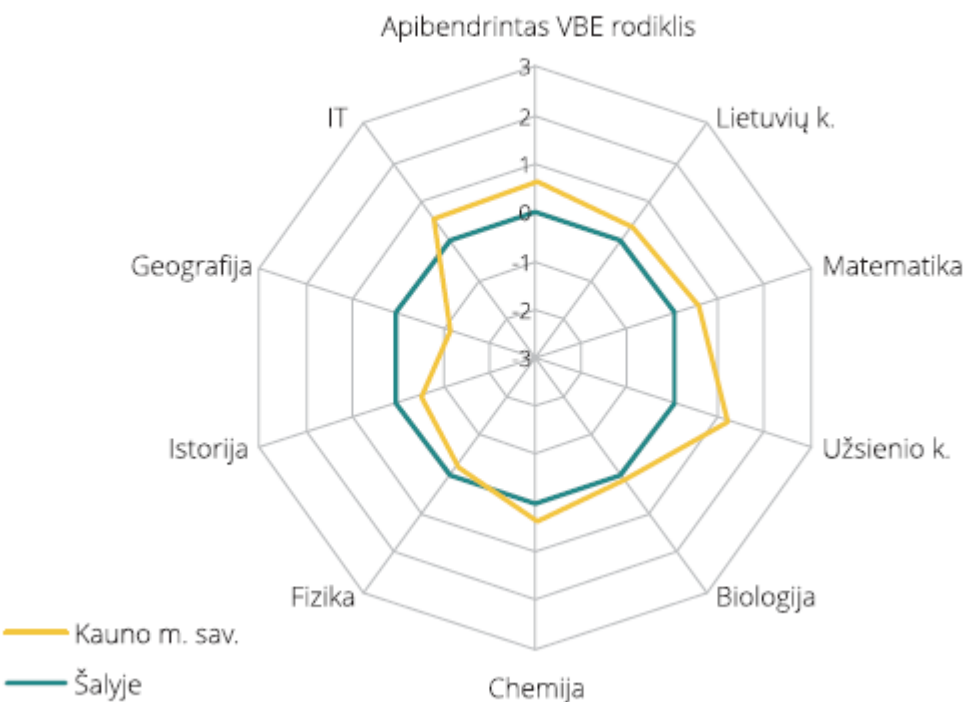
—▲ Kauno m. sav.

Vidutinė surinktų lietuvių k. ir matematikos PUPP taškų dalis (proc.) Kauno mokyklose 2016 m.

Valstybiniai brandos egzaminai

Standartizuoti rodikliai

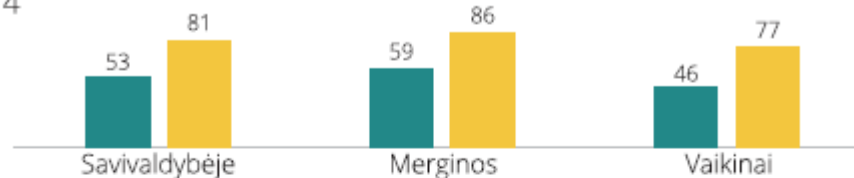

Apibendrintas VBE rodiklis savivaldybėse svyruoja nuo 248,2 iki 144,7 balų.

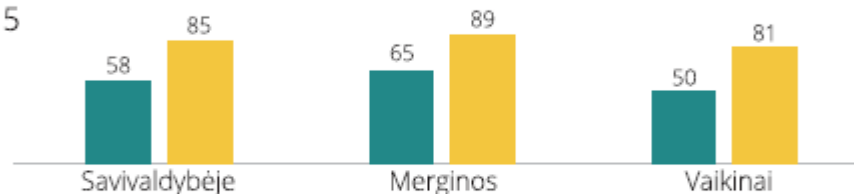
Kauno – 208,1

Išlaikiusiųjų VBE dalis (proc.)

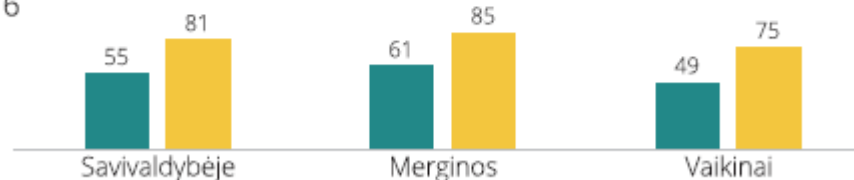
2014

2015

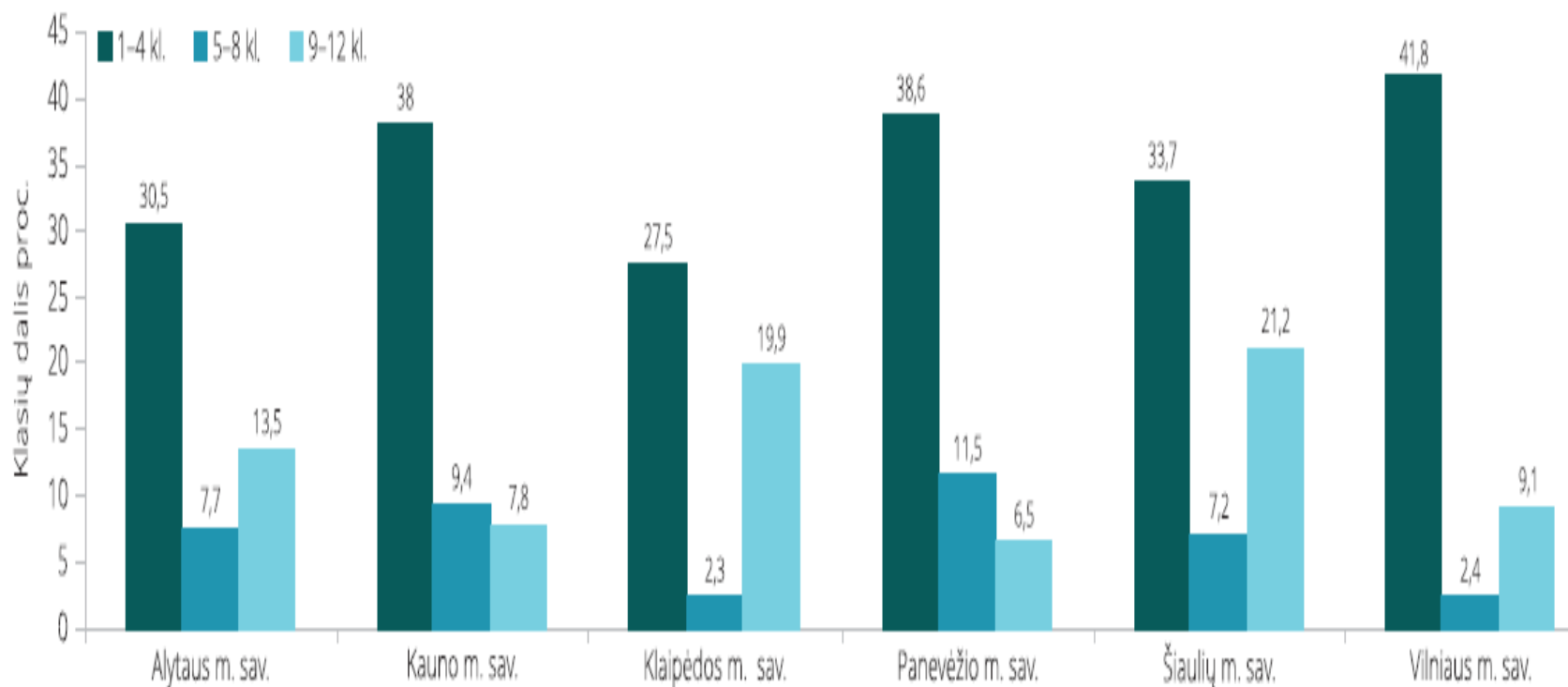
2016

■ Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.)

■ Abiturientų, išlaikiusių bent vieną VBE, dalis (proc.)

Didžiausia dalis klasių, kuriose viršijamas leistinas mokinių skaičius, yra pradinio ugdymo pakopoje didžiuosiuose šalies miestuose (2016 m.)

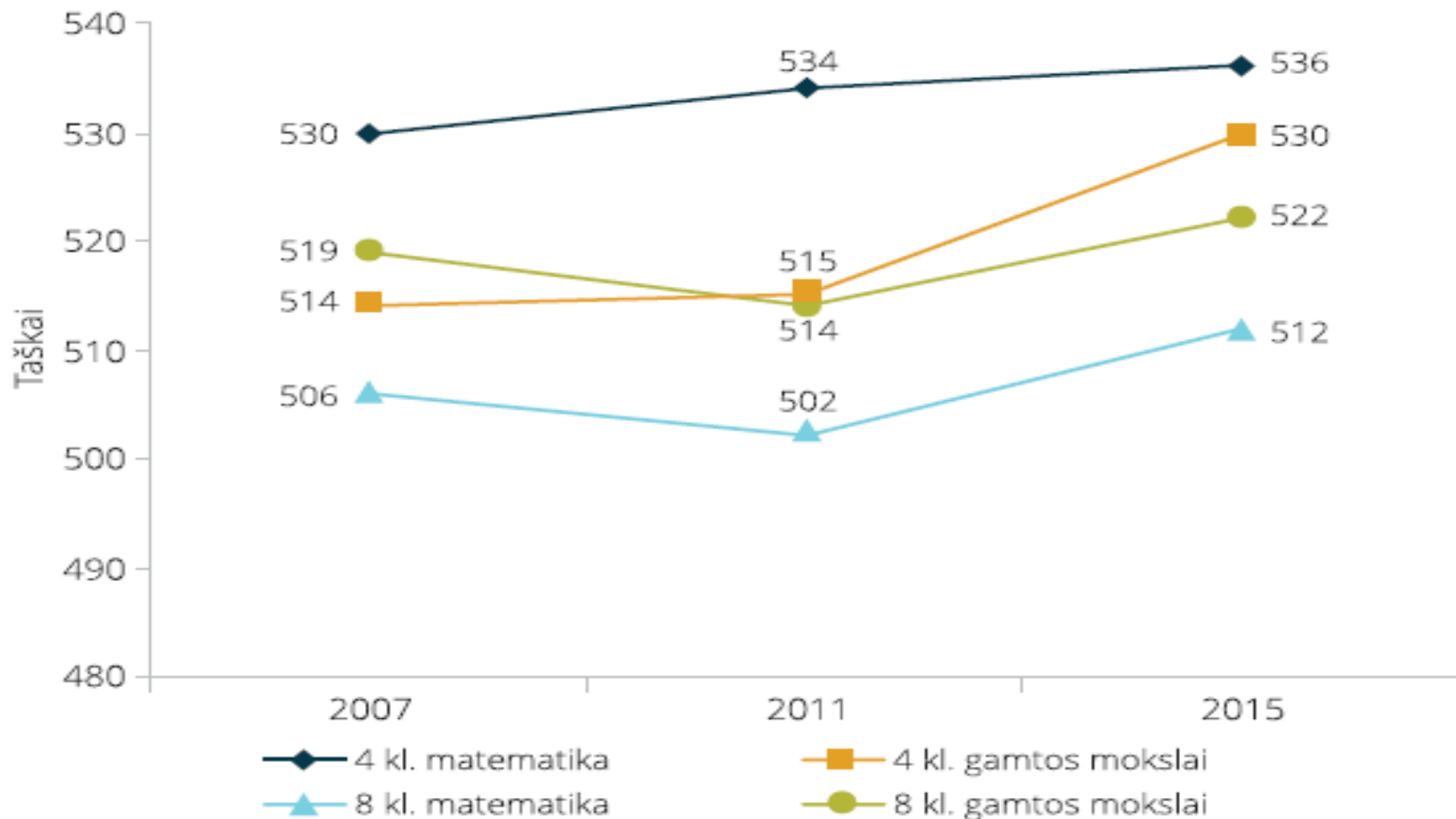
Duomenų šaltiniai: ŠMM, ŠVIS

Socialinio, ekonominio, kultūrinio Kauno konteksto ir švietimo būklės rodiklių sąryšis

Konteksto palankumas			Indėlis						Procesai			Rezultatai		
Gyventojų skaičiaus pokytis (proc.)	Bedarbių dalis (proc.)	Gyventojų, turinčių aukštąjį išsilavinimą, dalis (proc.)	Vidutinis klasės komplekto dydis	Mokyklos patalpų plotas, tenkantis 1 mokiniui	Interaktyviųjų lentų, tenkančių 1 klasės komplektui, skaičius	Aukštos kvalifikacijos mokytojų dalis (proc.)	Pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokyklos administracijos narių, turinčių I ar II kvalifikacijos kategoriją, dalis (proc.)	4–6 metų vaikų ugdymo aprėptis (proc.)	1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Mokinių, dalyvaujančių NVŠ veiklose, dalis (proc.)	Apibendrintas VBE rodiklis	PUPP pagrindinių pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis (proc.)	Olimpiadų prizininkai 10 000 mokinių
-3,23	7,5	30,2	22,0	11,4	0,15	51,4	0,68	60,1	100,5	0,3	43,5	208,1	67,3	5,3

Tarp trečdaliao geriausių rodiklių
 Tarp trečdaliao vidutinių rodiklių
 Tarp trečdaliao žemiausių rodiklių

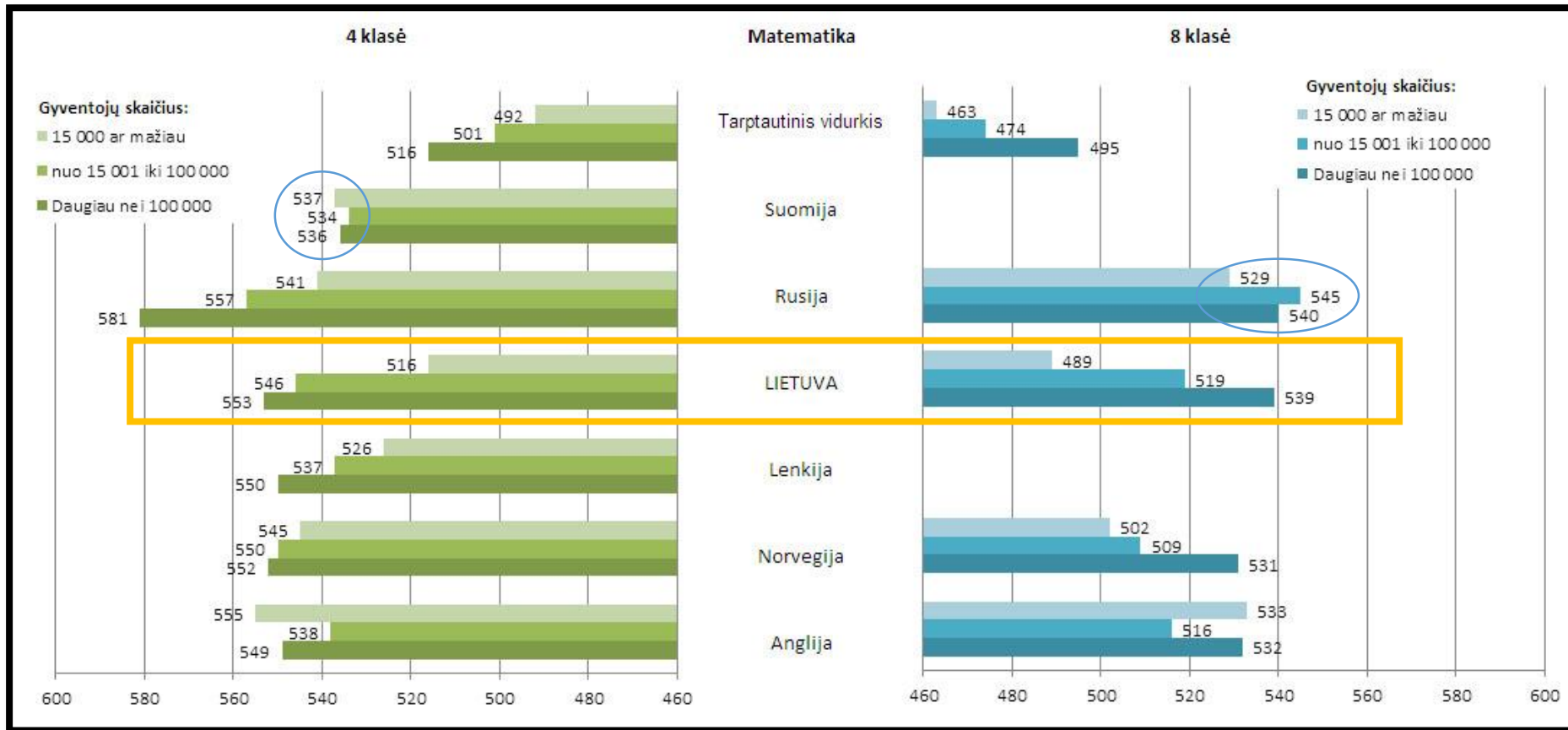
2015 m. Lietuvos mokinių TIMSS tyrimo rezultatai pagerėjo

Duomenų šaltinis: TIMSS 2015 metų ataskaita

Mokinių matematikos rezultatai pagal gyventojų skaičių vietovėje, kurioje yra mokykla

M

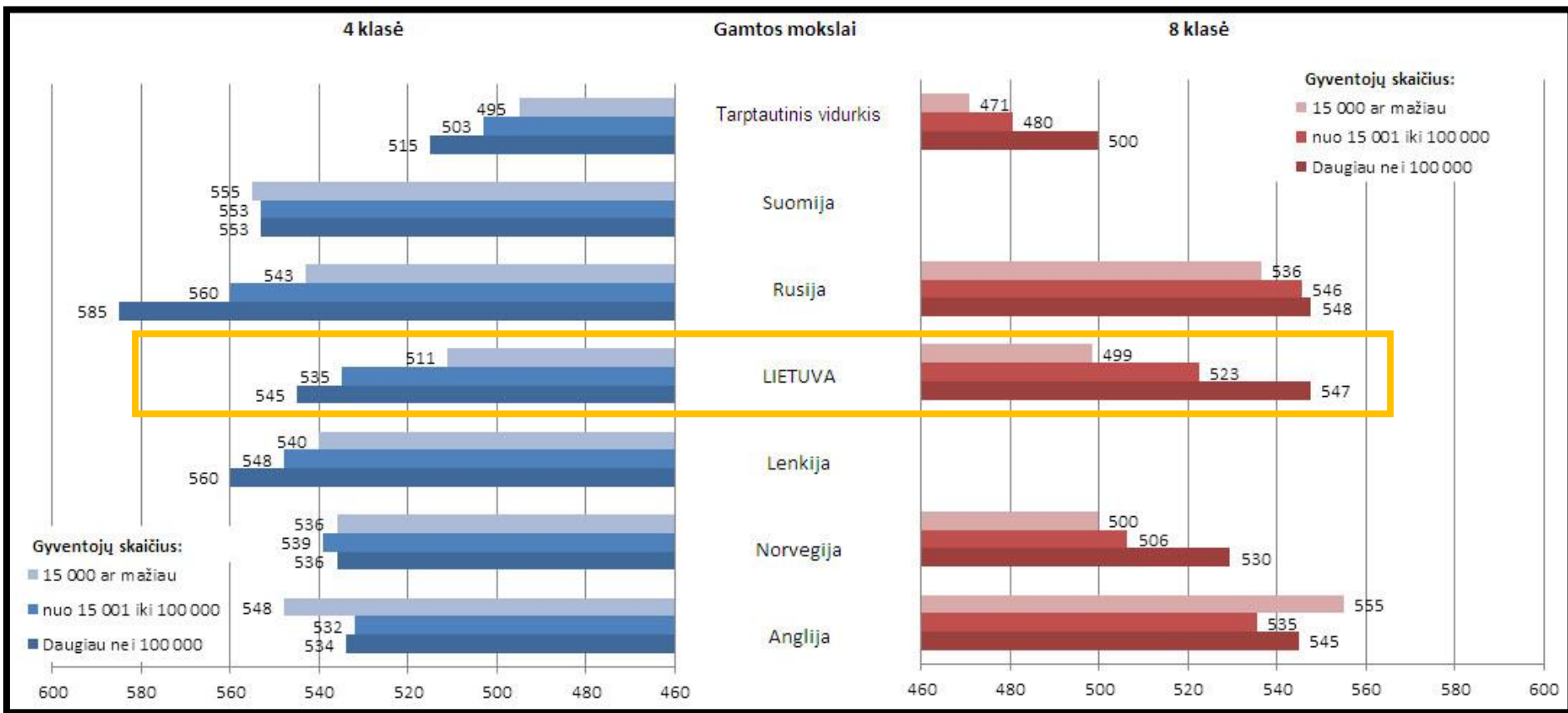
Lietuvoje 4 kl. mokiniai, kurie mokosi daugiau nei 100 000 gyventojų turinčiuose miestuose, pasiekė geriausių rezultatų (skirtumas, lyginant su 3 kategorija, – **37 taškai**)

Lietuvoje 8 kl. mokiniai, kurie mokosi daugiau nei 100 000 gyventojų turinčiuose miestuose, pasiekė geriausių rezultatų (skirtumas, lyginant su 3 kategorija, – **50 taškų**)

Mokinių gamtos mokslų rezultatai pagal gyventojų skaičių vietovėje, kurioje yra mokykla

TIMSS
2015

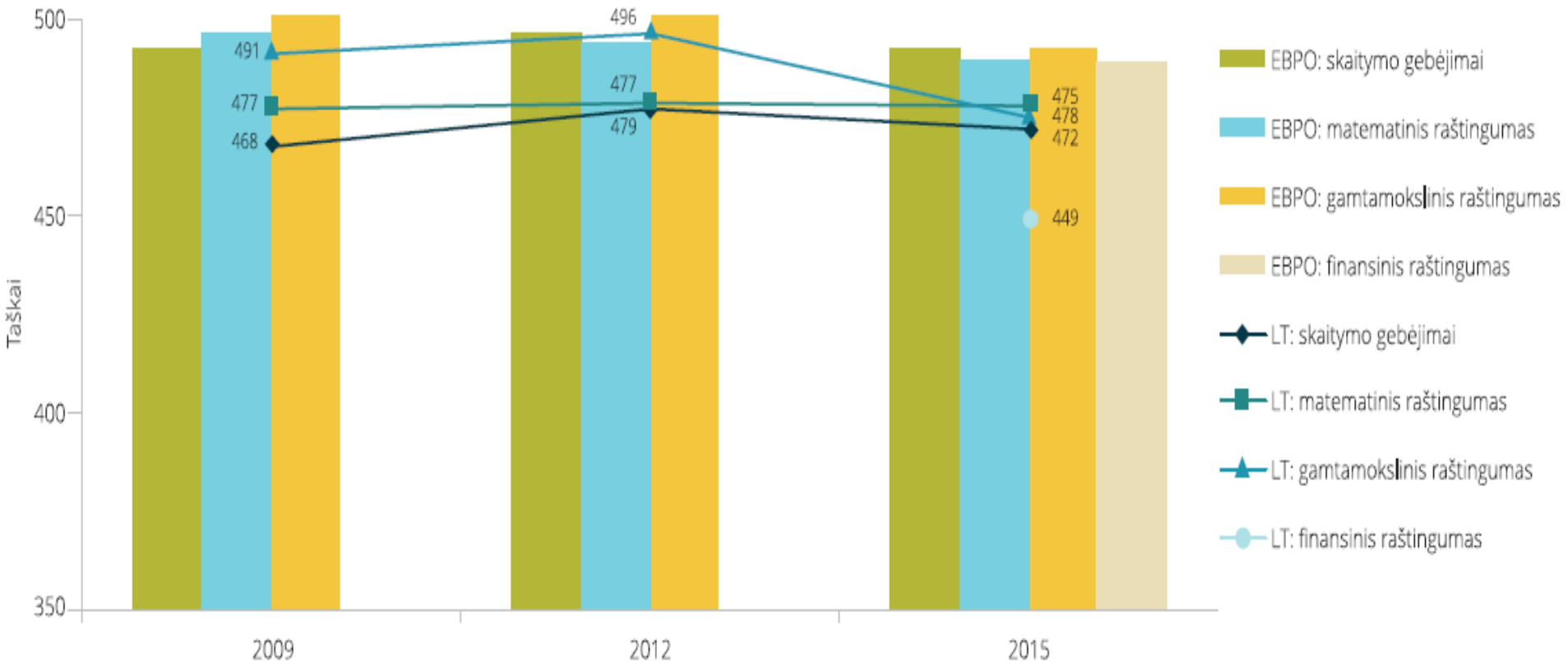
GM

Lietuvoje 4 kl. mokiniai, kurie mokosi daugiau nei 100 000 gyventojų turinčiuose miestuose, pasiekė geriausių rezultatų (skirtumas, lyginant su 3 kategorija, – **34 taškai**)

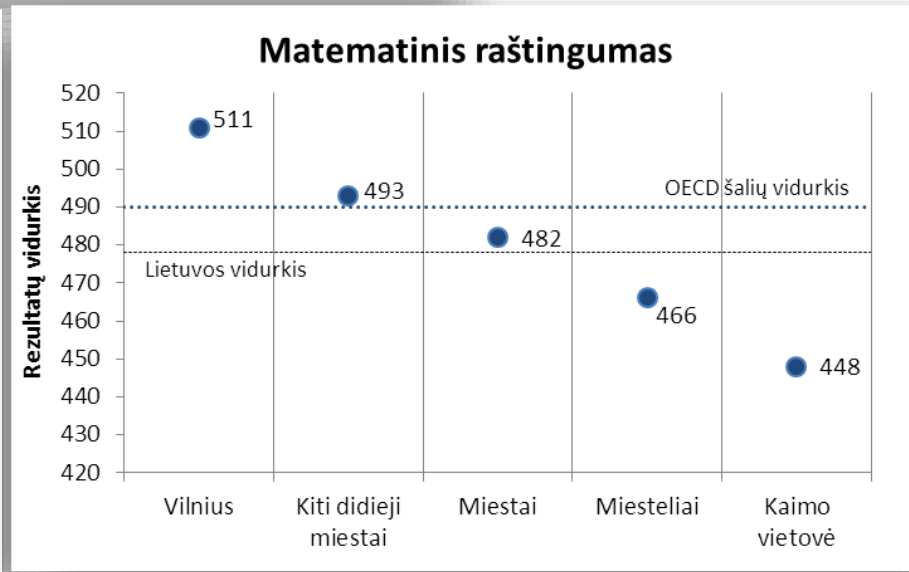
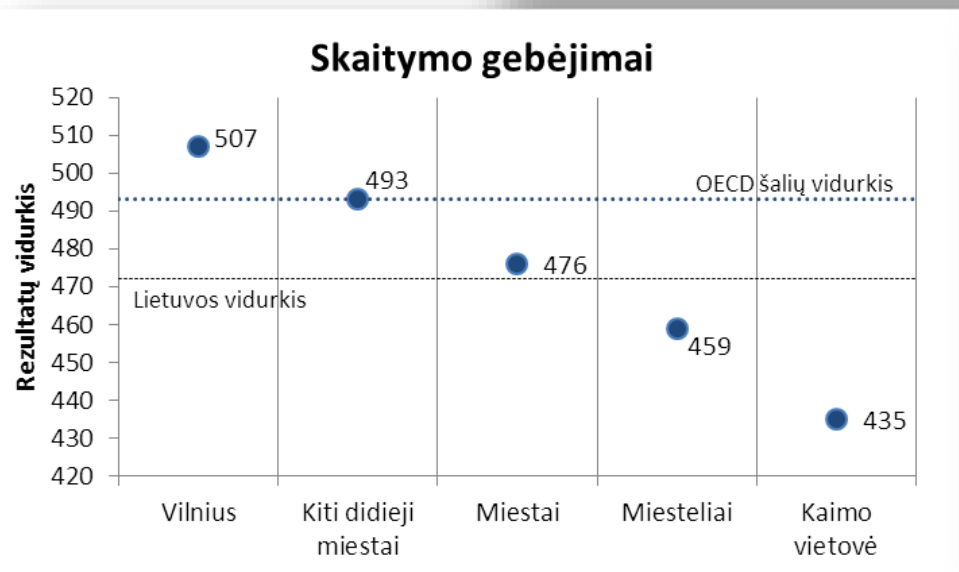
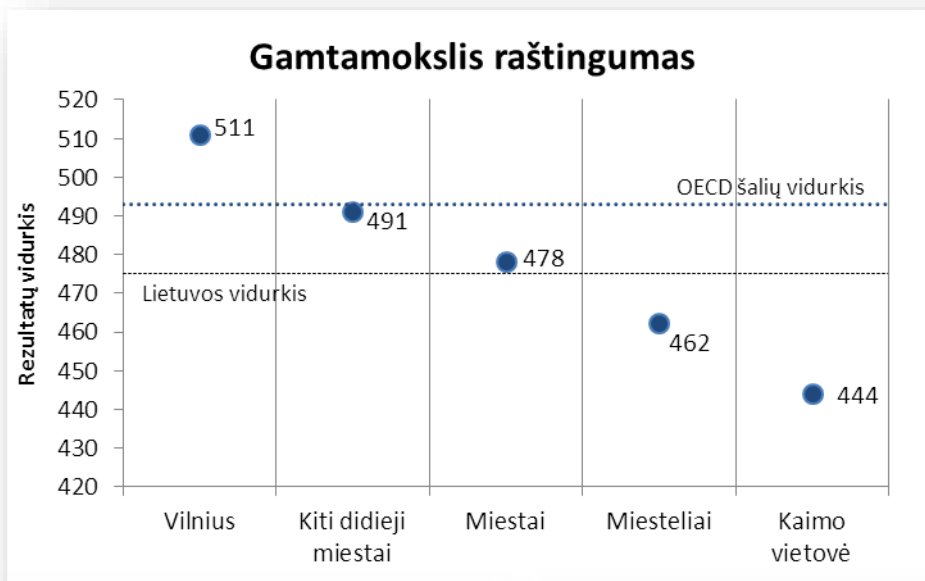
Lietuvoje 8 kl. mokiniai, kurie mokosi daugiau nei 100 000 gyventojų turinčiuose miestuose, pasiekė geriausių rezultatų (skirtumas, lyginant su 3 kategorija, – **48 taškai**)

2015 m. Lietuvos penkiolikmečių PISA tyrimo rezultatai buvo žemesni nei EBPO šalių vidurkis

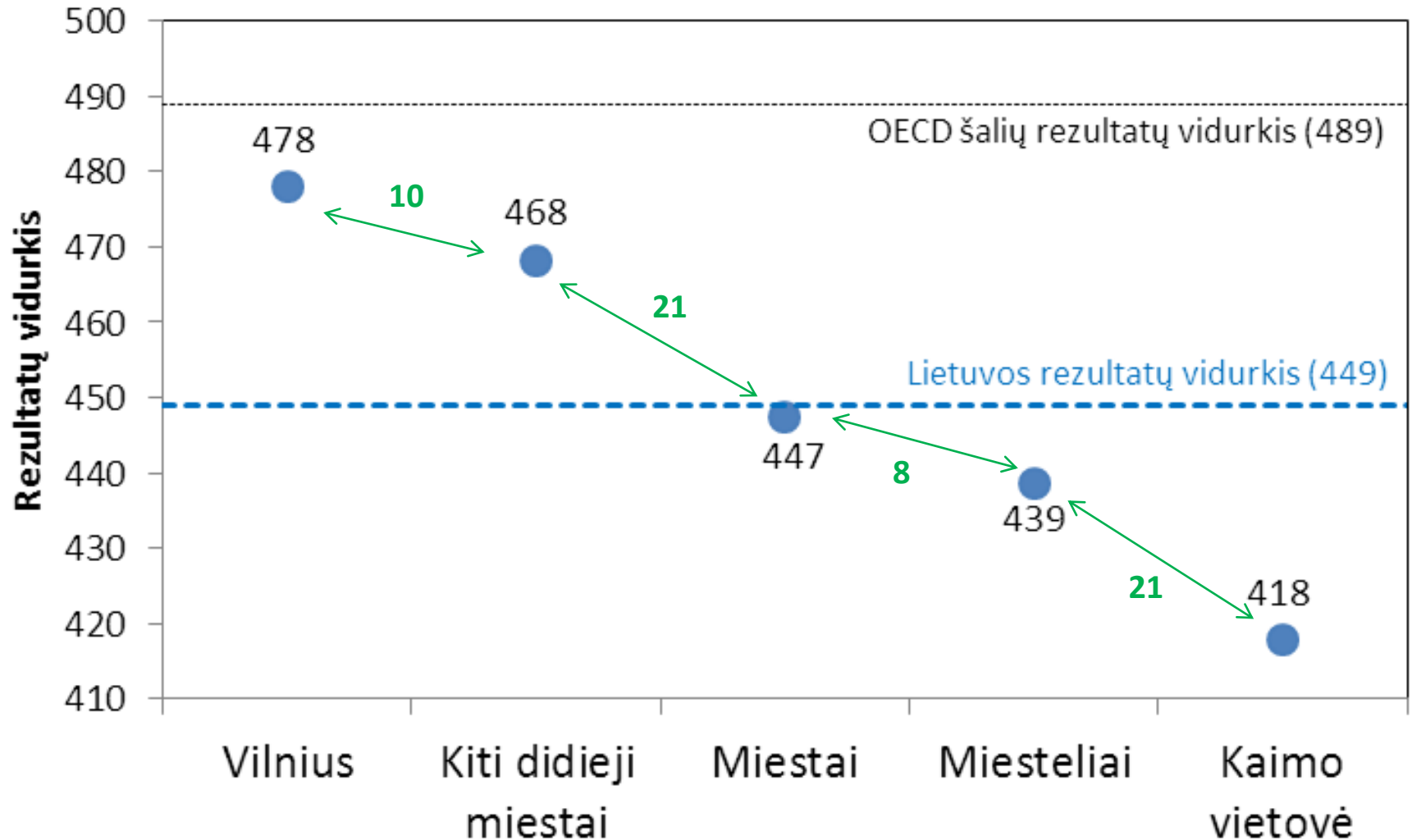

Duomenų šaltinis: OECD PISA 2015 metų ataskaita

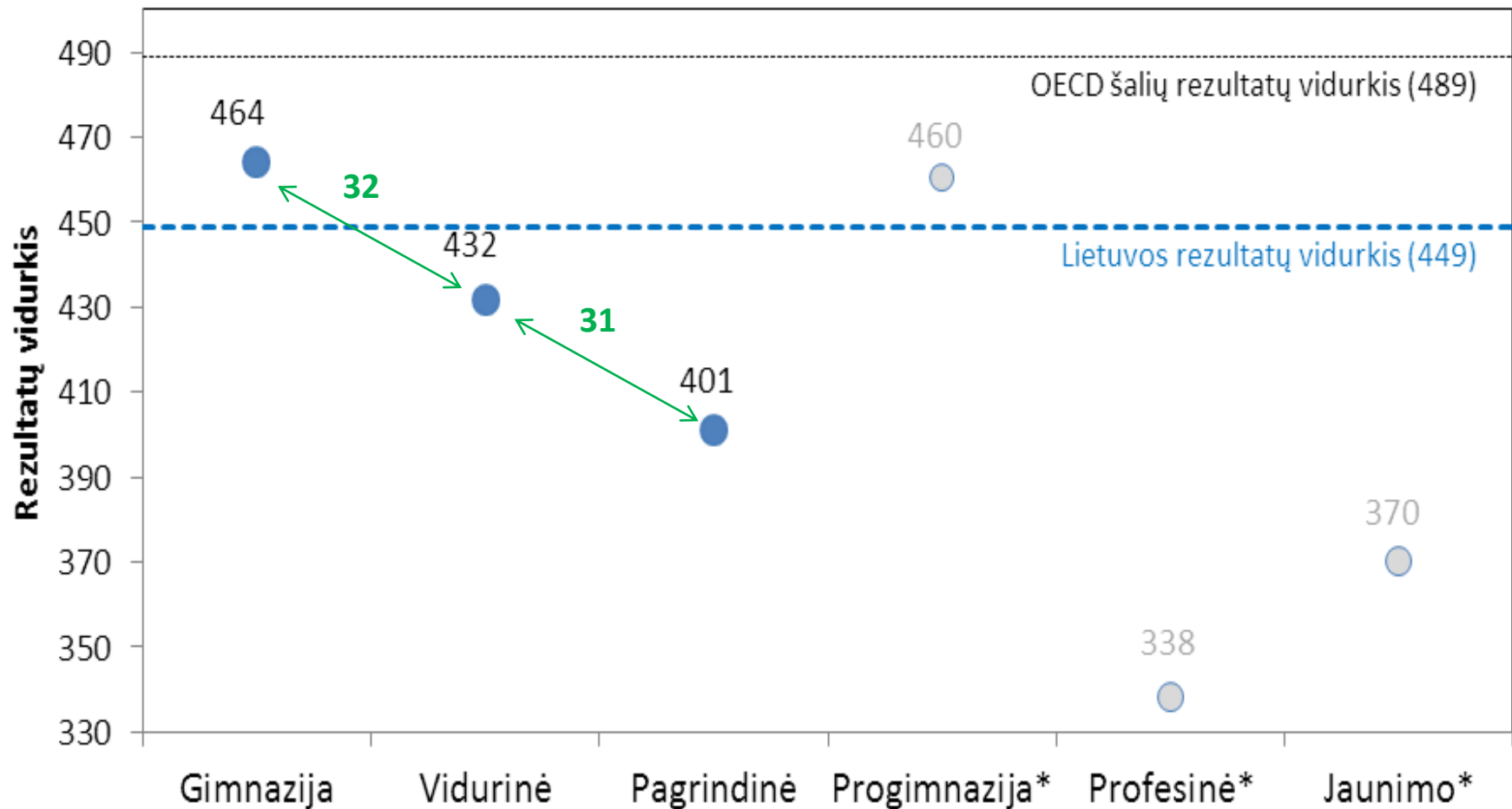
Skaitymo gebėjimų, gamtamokslio ir matematinio raštingumo rezultatai pagal vietovę (Lietuvoje)

Lietuvos finansinio raštingumo rezultatai pagal vietovę

Lietuvos finansinio raštingumo rezultatai pagal mokyklos tipą

* Dalyvavo mažiau negu 100 mokinių

Kauno miesto švietimo būklė ir rekomendacijos

- 😊 • Švietimo konteksto rodikliai yra **itin palankūs siekti aukštos ugdymo kokybės**:
 - 😊 • gera 4–6 metų vaikų institucinio ugdymo aprėptis,
 - 😊 • aukšta švietimo įstaigų vadovų, pedagogų kvalifikacija.
- ST rezultatai aukštesni už dalyvavusių savivaldybių vidurkį,
 - 😊 😞 • tačiau 4, 6, 8 klasių mergaičių skaitymo, rašymo gebėjimai daug geresni už berniukų,
 - 😊 • o berniukai geriau mokosi matematiką, gamtos mokslus.
- PUPP pasiekimai aukštesni už šalies vidurkį:
 - 😞 • mažėja nepasiekusių PUPP (matematikos) patenkinamo lygio mokinių dalis,
 - 😊 • gerėja lietuvių kalbos merginų ir vaikinų rezultatai.
- 😊 • Baigusią pagrindinio ugdymo programą ir tęsiančių mokymąsi bendrojo ugdymo mokyklose dalis viršija šalies vidurkį,
- 😊 • šiek tiek didėja dalis mokinių, pasirinkusių mokymąsi profesinio mokymo įstaigose.
- 😊 • Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis didesnė nei šalies vidurkis,
 - tačiau fizikos, geografijos, istorijos VBE rezultatai rodo nepakankamą mokinių pasirengimą.
- 😊 • Savivaldybėje pensinio amžiaus mokytojų dalis viršija šalies vidurkį,
- 😊 • nedidėja mokytojų iki 30 metų dalis.
- 😞 😞 • Nerimą kelia nepakankamas pagalbos mokiniui specialistų skaičius.
 - **Siūloma** gerinti mokytojų kompetencijas siekiant mažinti mergaičių ir berniukų pasiekimų skirtumus,
 - daugiau dėmesio skirti socialinių, gamtos mokslų mokymui,
 - pritraukti daugiau jaunų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų.

Pasiekimai =
asmeninė pažanga (pastangos, pokytis),
paremta vertybinėmis nuostatomis
+
įgudimo lygis,
matomas išmatuojamas rezultatas

- įgijimas, matomas, dažniausiai išmatuojamas rezultatas, atitinkantis standartus, apibrėžtus tikslus, kriterijus ar požymius (angl. *attainment*);
- matomas akademinis, kognityvinis, socialinis, kultūrinis, emocinis, charakterio pokytis, pastangos, padaryta asmeninė pažanga (angl. *achievement*);
- įgudimas (angl. *proficiency*) atlikti užduotį tam tikru lygiu. Įgudus atsiskleidžia meistriškumas (angl. *excellence*), neįgudus – atkaklumas (angl. *persistence*).

Pasiekimų pagrindas – besiformuojančios vertybinės nuostatos, kurios lemia bręstančios ar save tobulinančios asmenybės atsakomybės lygį.

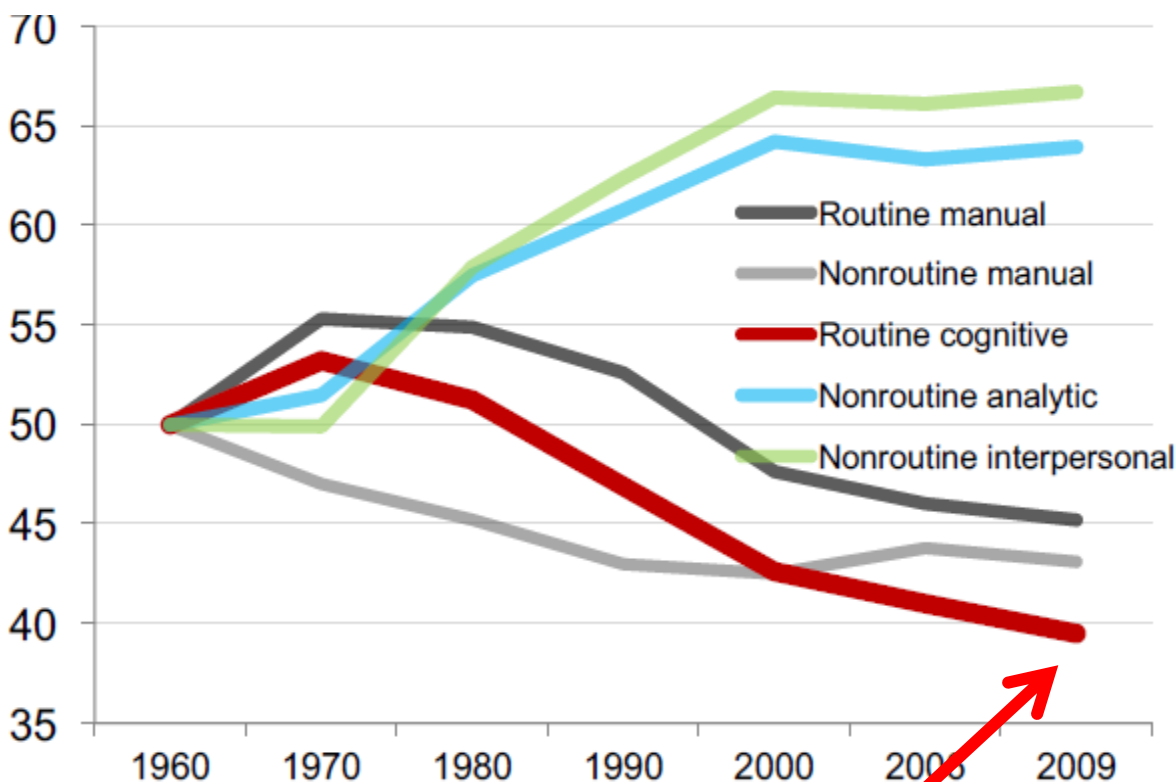
Įgūdžiai
tampa 21-
ojo amžiaus
valiuta

Įgūdžiai keičia
gyvenimą, ...

... nes įgūdžiai turi augantį
poveikį darbo rinkos
rezultatams ir socialinei
bendrytei

... ir veikia ekonomiką, ...

... nes turimi įgūdžiai garantuoja tik
trumpalaikę naudą, bet ekonomikos
augimui ir lygioms galimybėms
pasekmės ilgalaikės

Tai, ko mokyti(s) lengva, nyksta sparčiausiai

XXI a. 10 svarbiausių gebėjimų

2015

1. Sudėtingų problemų sprendimas
2. Veiklų koordinavimas su kitais
3. Žmonių valdymas
4. Kritinis mąstymas
5. Derybiniai gebėjimai
6. Kokybės valdymas
7. Paslaugų teikimas (orientacija)
8. Vertinimas ir sprendimų priėmimas
9. Gebėjimas klausytis (aktyvus klausymas)
10. Kūrybingumas

2020

1. Sudėtingų problemų sprendimas
2. Kritinis mąstymas
3. Kūrybingumas
4. Žmonių valdymas (vadovavimas)
5. Veiklų koordinavimas su kitais
6. Emocinis intelektas
7. Vertinimas ir sprendimų priėmimas
8. Paslaugų teikimas (orientacija)
9. Derybiniai gebėjimai
10. Kognityvinis lankstumas

XXI a. gebėjimai

Pagrindiniai gebėjimai

Kaip mokiniai taiko pagrindinius gebėjimus, atlikdami kasdienes užduotis

1. Raštingumas

2. Gebėjimas skaičiuoti

3. Gamtos mokslų gebėjimai

4. IKT raštingumas

5. Finansinis raštingumas

6. Kultūrinis ir pilietinis sąmoningumas

Kompetencijos

Kaip mokiniai imasi spręsti sudėtingas problemas

7. Kritinis mąstymas/ problemų sprendimas

8. Kūrybingumas

9. Komunikavimo gebėjimai

10. Bendradarbiavimo gebėjimai

Charakterio savybės

Koks mokinių požiūris į kintančią aplinką

11. Smalsumas

12. Iniciatyvumas

13. Atkaklumas/ ištvermė

14. Gebėjimas prisitaikyti

15. Lyderystė

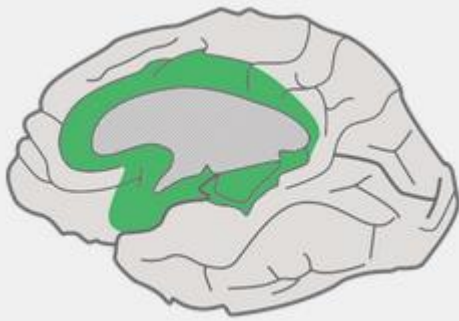
16. Socialinis ir kultūrinis sąmoningumas

Visą gyvenimą trunkantis mokymasis

Universalus mokymosi dizainas

Emocinis tinklas

Kodėl mokytis

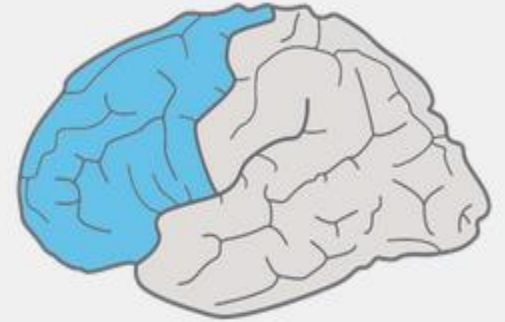
Pripažinimo tinklas

Ką mokytis

Strateginis tinklas

Kaip mokytis

**ĮSIPAREIGOJIMAS,
ĮTRAUKIMAS**

ATSTOVAVIMAS

**VEIKSMAS IR
IŠRAIŠKA**

Skatinti susidomėjimą
ir mokymosi
motyvaciją

Pristatyti informaciją ir
turinį įvairiais keliais

Diferencijuoti būdus
mokiniam atsiskleisti ir
parodyti, ką jie žino

Ugdymo rezultatai. Veiklos kryptys pasiekimams gerinti

Dr. Rita Dukynaitė

Kaunas

2017-08-29